

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 5 2 A 1 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Petek, 22. avgust 2025 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Odlomka z navodili za pisanje interpretacije sta na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Vinko Möderndorfer: KIT NA PLAŽI (odlomek)

IGOR JE POSEBEN

Moj brat Igor je tri leta mlajši od mene. Zdaj je star deset let. In takšen bo ostal do konca. V telesu desetletnika in z možgani triletnega otroka. To mi je rekel oči.

Ko sva bila majhna, se mi je zdelo vse okej. Jaz sem imela šest let, on pa tri. Bil je pač malo večji dojenček, ki se je kar naprej smejal. Ko pa sem šla v šolo, sem se z vsakim letom bolj zavedala, da je drugačen. Zelo drugačen. Pa tudi mama je bila vedno manj dobre volje. Kot v rahlem meglenem spominu se je spominjam kot vedre mame, ki nosi pisane obleke, ki je nasmejana, ki me meče v zrak in se smeji. Ne vem točno, ali je bilo to vse res ali pa so to kakšni drugi spomini. Od koga drugega. Iz kakšnega filma. Sem si takšne mame samo želela ali je bila na začetku res takšna? Ne vem. Vem samo to: ko je Igor rasel in rasel, se je vesela mama spreminjala v vedno bolj resno mamo. Tudi oblačiti se je začela tako. V temne obleke in kostime. Kar naprej je bila žalostna. Tudi službo je pustila. Hotela je biti doma, vendar ne z Igorjem. Ko smo bili v Franciji, Igor nekaj časa ni bil z nami. Bil je v nekakšnem domu. Samo nekajkrat na mesec ga je oči pripeljal domov. Oči ga je sam hodil iskat. Mama ni hotela zraven. Včasih me je peljal tja. V tistem dvorcu so bili skoraj vsi takšni kot Igor. Svet samih igorjev. More so me tlačile. Kričala sem v spanju. Potem me nikoli več ni vzel s sabo. Z mamo sva čakali doma, da ga je pripeljal. Takrat sem se že zelo zavedala, kako poseben je Igor. Mama se je tiste vikende, ko je bil Igor doma, popolnoma spremenila. Zaklepala se je v sobo. In potem še nekaj dni ni prišla k sebi. Z očijem sta se kregala. Nismo se več objemali in v nedeljo zjutraj nisem več prihajala k njima v posteljo. Oči je bil zelo nesrečen. In potem sta mi nekega dne povedala, da se bomo preselili nazaj domov. Bila sem v četrtem razredu. Nisem razumela, zakaj. Rekla sta, da bo to za Igorja boljše. Da bomo skupaj. In da je skrajni čas, da grem v slovensko šolo, čeprav sem tudi v Franciji ob popoldnevih hodila k slovenščini in smo se doma pogovarjali samo slovensko. Oče je rekel, da je sit tujine in da bo lahko doma naredil več. Misil je, da bo doma boljše za Igorja, boljše za mamo, boljše zame.

Potem smo živeli v babičini hiši, ki je na podeželju. V majhnem kraju s šolo in trgovino. Lansko leto pa smo se preselili v to hišo in jaz sem spet morala v novo šolo. Že tretjič.

(Vir: Vinko Möderndorfer: Kit na plaži. Ljubljana: Mladinska knjiga Založba, 2015. 102–103.)

NAVODILA

- Opreделите odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite problem v odlomku: Kako se zaradi Igorjeve drugačnosti spremeni mama? Kako se z dogajanjem v družini sooča oče? Kako te spremembe doživlja pripovedovalka? Citirajte poved, ki izraža njeno doživljanje spremenjenih odnosov v družini.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o materinem vedenju do Igorja. Ob primeru iz življenja presodite, ali znamo sprejemati drugačne.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Anže Voh Boštic: VSE ALI NIČ (odlomek)

»Ste študentka?« je vprašal profesor.
 »Pišem doktorat.«
 »Kaj sta po poklicu vaša starša?«
 »Ne vidim, zakaj je to važno.«
 »Vam bom takoj povedal, če ste se pripravljene iti eno igrico z mano,« ji je ponudil profesor.
 »Oče je podjetnik. Mati pa profesorica.«
 »A tako. Dajte, povejte mi še nekaj. Ali sta vas starša, ko ste bili mlajši, poslala na kakšne izvenšolske dejavnosti? V glasbeno šolo na primer? Ali pa na tečaje tujih jezikov?«
 »Ja, seveda.«
 »Ja? V glasbeno šolo? Na tečaje jezika? Sta vas vpisala tudi v kakšno poletno šolo matematike, kreativnega pisanja ali česa podobnega?«
 »Ja.«
 »Pa verjetno še kam? Sta plačevala za kak šport na primer?«
 »Ja.«
 »Pa sta vam morda plačala še za kakšno študijsko izmenjavo v tujini?«
 »Tudi to,« je priznala ženska, že malo naveličano.
 »Zdaj pa mi, če ste lahko odkriti sami do sebe, do mene in cele dvorane tukaj, povejte, ali mislite, da so vsi ti tečaji in ostale stvari, ti, da tako rečem, dodatni stimulansi vaše inteligence, kaj pripomogli k temu, da danes pišete doktorat? Da ste imeli dobre ocene v šoli, pa da ste dobili štipendijo ali kakor koli si pač že financirate študij, če vam tudi tega ne plačujejo starši?«
 Profesorjeva sogovornica je nekaj trenutkov molčala. Potem je nekaj zamrmrala.
 »Prosim?« se je vljudno nasmehnil profesor. »Lahko bolj na glas, prosim?«
 »Najverjetneje so,« je počasi, kot da se ji upira, rekla študentka.
 »Najverjetneje so. No, zdaj pa si predstavljajte, kje bi bili danes, če bi bila vaša mati čistilka, oče invalid in vam ne bi mogli plačati vsega tistega, kar so vam celo otroštvo omogočali.«
 »Ni vam treba odgovoriti,« je še hitro dodal profesor. »To je en tak mali miselni preizkus za vse vas v dvorani, nič osebnega.«
 Občinstvo je po tej izmenjavi zahrumelo.
 »Korupcija, nastavljanje sinčkov in hčerkic v dobre službe, to so ekstremni primeri te druge sile,« je nadaljeval, ne meneč se za odziv. »Drugi so manj grobi, a zato nič manj učinkoviti. Pravzaprav so verjetno še učinkovitejši. In ta druga sila obstaja zaradi biološke želje vsake žive vrste: *Vsak želi poskrbeti za lastne potomce.*«

(Vir: Anže Voh Boštic: Vse ali nič. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2023. 232–233.)

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku in na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran